

Waloryzacja wynagrodzeń wykonawców w praktyce ■ kontroli udzielania zamówień ■ publicznych

Komitet ds. Kontroli w Zamówieniach Publicznych

15 listopada 2022

■ Wystąpienie otwierające

Pani Kamila Król

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Rozwoju i Technologii

■ Dopuszczalność zmian umowy w zakresie wynagrodzenia wykonawcy

Mateusz Winiarz

Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych

Zmiany umowy w zakresie wynagrodzenia wykonawcy

**w świetle opinii Prezesa UZP *Dopuszczalność
zmiany umowy w sprawie zamówienia
publicznego na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 1
i 4 oraz art. 455 ust. 2 ustawy Pzp***

Mateusz Winiarz

Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych

Zmiana wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia

(waloryzacja, indeksacja)

1. Klauzule obowiązkowe
2. Inne przewidywane zmiany umowy
3. Konsekwencje sytuacji nadzwyczajnych

Klauzule obowiązkowe

Wprowadzenie do Pzp obowiązku uwzględniania klauzul waloryzacyjnych (...) ma na celu przywrócenie stanu równowagi ekonomicznej między stronami umowy zachwianej przez określone zdarzenia, które mogą mieć miejsce w trakcie jej realizacji.

H. Nowak, M. Winiarz [red.] Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021, s. 1165

Klauzule obowiązkowe

1. Umowa, której przedmiotem są roboty budowlane, dostawy lub usługi, zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, zawiera postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

2. W umowie określa się:

1) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, o których mowa w ust. 1, uprawniający strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia oraz początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia;

2) sposób ustalania zmiany wynagrodzenia:

a) z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany ceny materiałów lub kosztów, w szczególności wskaźnika ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego lub

b) przez wskazanie innej podstawy, w szczególności wykazu rodzajów materiałów lub kosztów, w przypadku których zmiana ceny uprawnia strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia;

3) sposób określenia wpływu zmiany ceny materiałów lub kosztów na koszt wykonania zamówienia oraz określenie okresów, w których może następować zmiana wynagrodzenia wykonawcy;

4) maksymalną wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia.

Art. 439 ust. 1 i 2 Pzp

Klauzule obowiązkowe

1. Klauzule ustanawiające waloryzację o charakterze „automatycznym”
2. Klauzule skutkujące zmianą umowy
3. Klauzule o charakterze mieszanym

Klauzule obowiązkowe

Przedmiot i zakres kontroli:

Prawidłowość wypełnienia obowiązków zamawiającego określonych w art. 439 ust. 1 - 4 Pzp

---

Dokumenty zamówienia

Inne przewidywane zmiany umowy

Dopuszczalna jest zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia:

1) niezależnie od wartości tej zmiany, o ile została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, w postaci jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych postanowień umownych, które mogą obejmować postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości ceny, jeżeli spełniają one łącznie następujące warunki:

a) określają rodzaj i zakres zmian,

b) określają warunki wprowadzenia zmian,

c) nie przewidują takich zmian, które modyfikowałyby ogólny charakter umowy

Art. 455 ust. 1 pkt 1 Pzp

Inne przewidywane zmiany umowy

Warunkiem zastosowania art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp jest określenie na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dokładnych i precyzyjnych postanowień umownych. Działania te, zasadniczo już na etapie, na którym potencjalni wykonawcy decydują o udziale w postępowaniu, ale także w toku realizacji zamówienia, ograniczą lub eliminują wątpliwości co do zakresu ewentualnych zmian umowy, przesłanek ich wprowadzenia, a także warunków na jakich zostaną one zrealizowane.

Dyspozycja art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp pozwala zatem zamawiającemu już na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zabezpieczyć prawidłowy tok realizacji zamówienia, poprzez wprowadzenie klauzul przeglądowych umożliwiających dostosowywanie warunków realizacji zamówienia publicznego do zmieniającego się otoczenia gospodarczego lub warunków rynkowych.

Opinia Prezesa UZP

Inne przewidywane zmiany umowy

ustawodawca w art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, jako szczególny element umowy w sprawie zamówienia publicznego, który może podlegać modyfikacjom w oparciu o klauzule przeglądowe, wskazał wprost na możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy

Opinia Prezesa UZP

Inne przewidywane zmiany umowy

Przedmiot i zakres kontroli:

1.

Prawidłowość przewidzenia zmiany umowy na podst. art. 455 ust. 1 pkt 1 Pzp

---

Dokumenty zamówienia

2.

Zgodność zmiany umowy z klauzulą przeglądową w okolicznościach z daty zmiany umowy

---

Umowa, aneks do umowy

Sytuacje nadzwyczajne

Możliwe przesłanki działania

- art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp (zmiany nieprzewidywalne)
-

- art. 455 ust. 2 Pzp (zmiany o niskiej wartości)

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

Elementy przesłanki z art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp:

- konieczność zmiany umowy, w tym w szczególności zmiany wysokości ceny, spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
- zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy
- wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

Przez niemożność przewidzenia w chwili zawarcia umowy okoliczności skutkujących koniecznością dokonywania w niej zmian, nie należy rozumieć zdarzenia nieprzewidywanego przez strony, lecz zdarzenie, którego zaistnienie w normalnym toku rzeczy było mało prawdopodobne, przy czym niemożność przewidzenia określonych zdarzeń przez zamawiającego powinna być określona w sposób obiektywny

Okoliczności (...) muszą mieć charakter przekraczający standardowe ryzyka związane z realizacją kontraktu o określonym charakterze.

Opinia Prezesa UZP

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

W konsekwencji wprowadzenie zmian w oparciu o przesłankę nieprzewidywalności możliwe jest niezależnie od spełnienia warunku, o którym mowa w art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Strony umowy (...) mogą skorzystać z uprawnienia przewidzianego dyspozycją art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp również w przypadku, w którym nie przewidziały w umowach odpowiednich postanowień w postaci klauzul waloryzacyjnych bądź adaptacyjnych.

Skorzystanie z możliwości wprowadzenia modyfikacji do umowy na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp nie jest również wykluczone w okolicznościach, gdy zamawiający przewidział klauzule (...) pozwalające na zmianę umowy w oparciu o dyspozycję art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, ale są one niewystarczające do zniwelowania niemożliwych do przewidzenia skutków spowodowanych zmianą okoliczności realizacji umowy lub niemożliwym do przewidzenia zakresem zmiany.

Opinia Prezesa UZP

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

zaistnienie okoliczności, których zamawiający, działający z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, nie stanowi samoistnej przesłanki zmiany umowy. Niezbędnym warunkiem zmiany umowy jest również ustalenie, iż zaistnienie określonych zjawisk powoduje konieczność zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego. W konsekwencji, zamawiający w każdym przypadku musi ocenić, czy zaistnienie nieprzewidywalnej sytuacji rzeczywiście wpływa na proces realizacji umowy w taki sposób, iż konieczna jest jej zmiana.

Opinia Prezesa UZP

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

do stwierdzenia dopuszczalności zmiany umowy na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp konieczne jest, aby zmiana nie modyfikowała ogólnego charakteru umowy. W ślad za motywem 109 dyrektywy 2014/24/UE, za zmianę charakteru umowy można uznać zmianę, która w zasadzie doprowadzi do zawarcia nowego kontraktu publicznego.

Nie ulega wątpliwości, że pojęcie „charakter umowy” obejmuje w szczególności zakres przedmiotowy umowy.

Przykładem zmiany charakteru umowy może być:

- 1) zmiana przedmiotu zamówienia z usług na roboty budowlane i odwrotnie,
- 2) zmiana umowy na czas określony na umowę na czas nieokreślony,
- 3) zmiana zamówienia publicznego na koncesję.

Opinia Prezesa UZP

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

Zmiana w zakresie wynagrodzenia wykonawcy, wprowadzona na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, z uwagi na zasadę proporcjonalności, powinna mieć charakter obiektywny i może być wprowadzona zasadniczo w celu przywrócenia równowagi ekonomicznej stron umowy, jaka istniała w momencie jej zawarcia, a która została zakłócona przez określone zjawiska, które zaistniały na etapie realizacji kontraktu. Celem zastosowania wskazanych wyżej przepisów ustawy Pzp nie jest kompensacja wszelkich strat wykonawcy, ale uwzględnienie w ramach obowiązującego stosunku zobowiązaniowego okoliczności zewnętrznych, jeśli mają one wpływ na jego wykonywanie, z uwzględnieniem oceny ryzyk, dokonanej przez wykonawcę w momencie składania oferty w postępowaniu.

Opinia Prezesa UZP

Sytuacje nadzwyczajne

Zmiany nieprzewidywalne

Przedmiot i zakres kontroli:

- Zaistnienie przesłanki z art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp w okolicznościach z daty zmiany umowy
- Zakres nowelizacji umowy w stosunku do zaistniałych nieprzewidywalnych okoliczności

---

Umowa, aneks do umowy

Sytuacje nadzwyczajne ***zmiany o niskiej wartości***

Elementy przesłanki z art. 455 ust. 2 Pzp:

- 1) łączna wartość zmian jest mniejsza niż progi unijne,
- 2) łączna wartość zmian jest mniejsza od 10% wartości pierwotnej umowy w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane, jest mniejsza od 15% wartości pierwotnej umowy,
- 3) zmiany te nie powodują zmiany ogólnego charakteru umowy

Sytuacje nadzwyczajne

zmiany o niskiej wartości

zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego w postaci zmiany wynagrodzenia wykonawcy na podstawie art. 455 ust. 2 ustawy Pzp, jest dopuszczalna w sytuacji, gdy pociąga za sobą zmianę wartości umowy, np. wynikającą ze zwiększenia lub zmniejszenia zakresu zamówienia. Niewłaściwym byłoby zastosowanie ww. przepisu w okolicznościach, gdy zmiana umowy polegałaby tylko na podwyższeniu wynagrodzenia wykonawcy, które miałoby na celu wyłącznie zmianę ceny realizacji świadczenia.

Opinia Prezesa UZP

Sytuacje nadzwyczajne ***zmiany o niskiej wartości***

Przedmiot i zakres kontroli:

Zaistnienie przesłanki z art. 455 ust. 2 Pzp w okolicznościach z daty zmiany umowy

---

Umowa, aneks do umowy

Dziękuję za uwagę

- **Dopuszczalność zmian umowy w zakresie wynagrodzenia wykonawcy**

Luiza Modzelewska

Wiceprezes Prokuratorii Generalnej RP

Marek Miller

Wiceprezes Prokuratorii Generalnej RP

Prokuratoria Generalna
Rzeczypospolitej Polskiej

ZMIANA UMOWY Z UWAGI NA NADZWYCZAJNY WZROST CEN

- wskazówki praktyczne i doświadczenie Prokuratorii Generalnej RP

LUIZA MODZELEWSKA

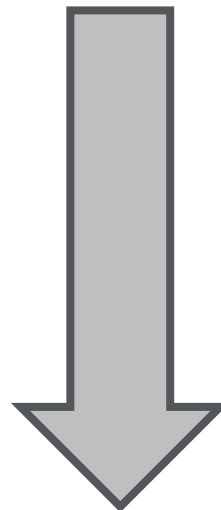
MAREK MILLER

PROKURATORIA GENERALNA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PROBLEM – PERSPEKTYWA ZAMAWIAJĄCYCH

- nadzwyczajne okoliczności gospodarcze
- skala problemu – ilość i wartość umów (inwestycji), których dotyczy problem
- dotkliwość skutków, jakie także po stronie zamawiających może rodzić problem nadzwyczajnego wzrostu cen (scenariusze alternatywne)

W interesie Skarbu Państwa (podmiotów publicznych) może leżeć dokonanie odpowiedniej waloryzacji wynagrodzenia, tj. takiej, która mieści się **w granicach dopuszczalności** wynikających z PZP oraz jest zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, tj. **gospodarna**.

Uzupełnienie analizy dopuszczalności zmiany umowy na gruncie PZP o perspektywę cywilnoprawną, także w aspekcie procesowym, oraz o analizę przez pryzmat zasad gospodarowania środkami publicznymi

PODSTAWOWE KWESTIE

NIE UMIENOŻLIWIAJĄ WALORYZACJI:

- **ryczałtowy charakter wynagrodzenia**
- **ograniczenia dot. zmiany umowy (art. 144 dPZP i art. 454 PZP)**
- **klauzula waloryzacyjna (wyczerpanie przewidzianego w umowie limitu)**
- **brak wyroku sądu (art. 357¹/632 § 2 KC)**

ZAMAWIAJĄCY powinien:

- **ustalić dopuszczalność zmiany umowy (PZP)**
- **sprawdzić/uzasadnić gospodarność dokonywanej zmiany**

DOPUSZCZALNOŚĆ ZMIANY UMOWY [1]

ZMIANA UMOWY NA PODSTAWIE ART. 455 UST. 1 PKT 4 PZP:

- wystąpiła **NADZWYCZAJNA ZMIANA cen**, czyli taka, której działając z należytą starannością nie można było przewidzieć, a zatem wyraźnie odbiegająca od trendów, możliwych do przewidzenia wahań cen **wykraczająca poza tzw. zwykłe ryzyko kontraktowe**, często gwałtowna
- potwierdzono **WPŁYW TAKICH OKOLICZNOŚCI NA WYKONANIE KONKRETNEJ UMOWY**
- zmiana **nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy**
- wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą **nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy**

KONIECZNA ZMIANA UMOWY to zmiana wymagana z punktu widzenia prawidłowego wykonania umowy, zgodnie z jej pierwotnymi celami i założeniami, lub usunięcia znacznej nierównowagi ekonomicznej stron, naruszonej wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności.

DOPUSZCZALNOŚĆ ZMIANY UMOWY [2]

ZAKRES KONIECZNEJ ZMIANY UMOWY

Analiza podstaw do zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego ma siłą rzeczy indywidualny charakter.

Charakter i skala obserwowanych zjawisk rynkowych oraz typowość ich wpływu na kontrakty danego rodzaju (np. łańcuchy dostaw, ceny surowców) może jednak umożliwiać korzystanie przez zamawiającego i wykonawcę z pewnych uogólnień, tj. z szerszych opracowań (zagregowanych danych rynkowych), wskaźników itp., zwłaszcza jeżeli zamawiający jest stroną wielu podobnych umów.

Istotne jest, by w toku uzgodnień **zwykle ryzyko kontraktowe (wzrost cen, który wykonawca mógł i powinien przewidzieć) nie zostało objęte podwyższeniem wynagrodzenia.**

ZMIANA UMOWY ZGODNA Z INTERESEM ZAMAWIAJĄCEGO I UFP [1]

Przepisy PZP **nie zobowiązują** zamawiającego do zmiany umowy, **ALE** niedokonanie zmiany umowy może doprowadzić do negatywnych konsekwencji także dla zamawiającego.

CAŁOŚCIOWA ANALIZA PRAWDOPODOBNYCH SCENARIUSZY ZDARZEŃ

- w alternatywnych scenariuszach może dojść do zwiększenia kosztów wykonania inwestycji, czy do znacznego wydłużenia wykonania kontraktu, co z kolei może wpływać negatywnie na realizację interesu publicznego i rodzić dodatkowe koszty
- analiza scenariuszy może uwzględniać **wszystkie istotne z punktu widzenia interesu zamawiającego (interesu publicznego)** okoliczności, choćby były związane z realizacją danej inwestycji pośrednio.

Odmowa podwyższenia wynagrodzenia wykonawcy [mimo spełnienia przesłanek dopuszczalności zmiany umowy], może mieć dla zamawiającego negatywne skutki.

ZMIANA UMOWY ZGODNA Z INTERESEM ZAMAWIAJĄCEGO I UFP [2]

Zasadą jest ROZŁOŻENIE NA OBIE STRONY KOSZTÓW ryzyka niemożliwego do przewidzenia wzrostu cen materiałów i kosztów niezbędnych do wykonania umowy.

- Nie oznacza to, że ryzyko to musi być zawsze rozłożone po równo, nieuzasadnione jest natomiast przerzucenie tego ryzyka w całości na zamawiającego.
- Waloryzacja nie służy skompensowaniu wszelkich strat wykonawcy na kontrakcie - celem zmiany, jaką dopuszcza PZP, jest usunięcie skutków zdarzeń nieprzewidywanych i zewnętrznych wobec stron umowy. Taka zmiana nie narusza zasad konkurencji oraz zasady równego traktowania wykonawców i oferentów.

WALORYZACJA WYNAGRODZENIA A KLAUZULE *REBUS SIC STANTIBUS*

Art. 357¹ zd. 1 KC: Jeżeli z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby jednej ze stron rażąca stratą, czego strony nie przewidywały przy zawarciu umowy, sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współżycia społecznego, oznaczyć sposób wykonania zobowiązania, wysokość świadczenia lub nawet orzec o rozwiązaniu umowy.

Art. 632 § 2 KC: Jeżeli jednak wskutek zmiany stosunków, której nie można było przewidzieć, wykonanie dzieła groziłoby przyjmującemu zamówienie rażąca stratą, sąd może podwyższyć ryczałt lub rozwiązać umowę.

Do zawarcia aneksu do umowy, zwiększającego wynagrodzenie ryczałtowe wykonawcy, nie jest niezbędne zgłoszenie przez wykonawcę żądania opartego o klauzulę *rebus sic stantibus*. Zawarcie aneksu nie musi być formą (czy skutkiem) ugody, dotyczącej spornego roszczenia wykonawcy lub skierowania sprawy na drogę sądową

Stwierdzenie istotnego ryzyka, że wykonawca może skutecznie dochodzić podwyższenia wynagrodzenia przed sądem przemawia jednocześnie za zasadnością (pozwala uzasadnić gospodarność) dokonania stosownej zmiany umowy.

Zmiana umowy może nastąpić w drodze aneksu, ewentualnie ugody.

NADZWYCZAJNY WZROST CEN A KLAUZULE WALORYZACYJNE W UMOWACH

DOPUSZCZALNA ZMIANA UMOWY

umowa **NIE ZAWIERA** klauzuli waloryzacyjnej

WPROWADZENIE
klauzuli waloryzacyjnej

umowa **ZAWIERA** klauzulę waloryzacyjną

MODYFIKACJA klauzuli waloryzacyjnej
- dostosowanie jej do zaistniałych okoliczności, w tym m.in. podwyższenie limitu waloryzacji

W pierwszej kolejności znajduje zastosowanie obowiązująca klauzula waloryzacyjna, **w zakresie, w jakim waloryzacja na ich podstawie nie jest wystarczająca**, można zastosować art. 455 ust. 1 pkt 4 PZP.

„JEDNORAZOWE”
podwyższenie wynagrodzenia
(rekompensata zaistniałych skutków nadzwyczajnego wzrostu cen)

Prokuratoria Generalna
Rzeczypospolitej Polskiej

Dziękujemy za uwagę

PRZERWA OBIADOWA

- Zmiany w przepisach prawa w zakresie waloryzacji wynagrodzeń wykonawców zamówień publicznych i praktyczne aspekty dokonywania waloryzacji

Przemysław Grosfeld

Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych

Przewodniczący Komitetu ds. Kontroli w Zamówieniach Publicznych

- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców
- Wprowadzenie mechanizmu waloryzacji wynagrodzeń wykonawców – art. 48 ustawy
- Zmiany w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych – art. 44 ustawy
- Weszła w życie 10 listopada 2022 r.

Założenia regulacji

- Usunięcie wątpliwości odnośnie dopuszczalności waloryzacji wynagrodzeń wykonawców – wprowadzenie wyraźnej podstawy prawnej.
- Wprowadzono rozwiązania właściwe dla umów w reżimie zarówno poprzedniej i jak nowej ustawy PZP – dotyczy wszystkich umów w toku, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy.
- Zamawiający zmienia umowę, gdy wspólnie z wykonawcą ustali, że zmiana cen materiałów lub kosztów wpływa na koszt wykonania danego zamówienia – indywidualne podejście.

Mechanizm waloryzacji polega na:

- 1) Zmianie wysokości wynagrodzenia wykonawcy, albo
- 2) Dodaniu postanowień dotyczących zmian wynagrodzenia wykonawcy, albo
- 3) Zmianie postanowień dotyczących zmian wynagrodzenia wykonawcy,
- 4) Zmianie postanowień umowy dotyczących jej wykonania, w szczególności dotyczących:
  - a) zakresu świadczenia wykonawcy,
  - b) terminu wykonania umowy
  - c) sposobu wykonywania umowy

– o ile wzrost wynagrodzenia wykonawcy spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Mechanizm waloryzacji

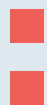
- 1) Na strony nie zostały nałożone ograniczenia związane ze sposobem dokonania waloryzacji,
- 2) Sposób dokonania waloryzacji uzależniony od woli stron,
- 3) Obowiązek waloryzacji, w drodze porozumienia stron, wynagrodzenia podwykonawców i dalszych podwykonawców, w sytuacji, gdy zamawiający dokonał waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy,

Zmiany ustawy z dnia 19 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych

- 1) Rozszerzenie obowiązku zawierania klauzul waloryzacyjnych na umowy o długości powyżej 6 miesięcy (dotąd było to 12 miesięcy) oraz umowy dostaw (dotąd obowiązek ten odnosił się jedynie do robót budowlanych i usług).
- 2) wskazanie wprost w treści, że zmiana umowy może dotyczyć zmiany wysokości ceny za wykonanie zamówienia.
- 3) Dotyczy postępowań wszczętych po dniu wejścia w życie ustawy

Działanie na przyszłość - większa liczba umów będzie zawierała postanowienia dotyczące waloryzacji wynagrodzenia, co zwiększy ochronę interesu ekonomicznego stron

Dziękuję za
uwagę

- Zmiany w przepisach prawa w zakresie waloryzacji wynagrodzeń wykonawców zamówień publicznych i praktyczne aspekty dokonywania waloryzacji

Tomasz Żuchowski

p.o. Generalnego Dyrektora
Dróg Krajowych i Autostrad

Magdalena Kozicka

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przygotowania
i Realizacji Inwestycji GDDKiA

Monika Matacz-
Szczepankowska

Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego i
Zamówień Publicznych
GDDKiA

Waloryzacja na kontraktach GDDKiA

Warszawa, 15.11.2022 r.

- Od 21.01.2019 r. waloryzacja wynagrodzenia Wykonawcy odbywa się w oparciu o „koszyk waloryzacyjny”,
- „Koszyk waloryzacyjny” składa się z głównych elementów cenotwórczych z ustalonymi stałymi wagami, które zostały określone na podstawie analizy kontraktów realizowanych przez GDDKiA,
- Pozostały zakres robót objętych Kontraktem, które nie zostały uwzględnione przy obliczaniu wag - waloryzowany jest w oparciu o wskaźnik CPI,

„Koszyk waloryzacyjny” nawierzchnia BITUM		
Elementy robót	SYMBOL WSKAŹNIK A	WAGA
CPI (b)	CPI	0,2
PALIWO (c)	P	0,06
ROBOCIZNA (d)	R	0,05
CEMENT (e)	C	0,04
ASFALT (f)	A	0,08
STAL (g)	S	0,03
KRUSZYWO (h)	K	0,04
SUMA		0,5

- Koszyk waloryzacyjny opiera się na wskaźnikach GUS wyliczanych na podstawie cen producentów i cen w przemyśle.

- Na podstawie „koszyka waloryzacyjnego” opracowano wzór waloryzacyjny, zgodnie z którym połowa wynagrodzenia Wykonawcy nie jest waloryzowana,

$$W_n = a + b \times \frac{CPI_n}{CPI_o} + c \times \frac{P_n}{P_o} + d \times \frac{R_n}{R_o} + e \times \frac{C_n}{C_o} + f \times \frac{A_n}{A_o} + g \times \frac{S_n}{S_o} + h \times \frac{K_n}{K_o}$$

gdzie:

„ W_n ” jest mnożnikiem korygującym, obliczanym na podstawie wzoru powyżej, do zastosowania w stosunku do wszystkich kwot,

„ a ” jest stałym współczynnikiem o wartości: 0,5,

„ b ”, „ c ”, „ d ”, „ e ”, „ f ”, „ g ”, „ h ” są wagami stałymi określonymi w tabeli Koszyk waloryzacyjny,

„ CPI_n ”, „ P_n ”, „ R_n ”, „ C_n ”, „ A_n ”, „ S_n ”, „ K_n ” są narastającymi wskaźnikami cen publikowanymi przez Prezesa GUS w Dzielnicowej Bazie Wiedzy obowiązującymi w danym okresie rozliczeniowym,

CPI_o ”, „ P_o ”, „ R_o ”, „ C_o ”, „ A_o ”, „ S_o ”, „ K_o ” są narastającymi wskaźnikami cen opublikowanymi przez Prezesa GUS w Dzielnicowej Bazie Wiedzy w **Dacie Odniesienia** zgodnie z Subklauzulą 1.1.3.1 Szczególnych Warunków Kontraktu.

Zasady waloryzacji

- GUS opracował i zamieścił na swojej stronie kalkulator waloryzacji do obliczenia współczynnika waloryzacji zgodnie z wzorem zawartym w Warunkach Kontraktu, w kalkulatorze wybiera się Datę Odniesienia i datę rozliczenia oraz wpisuje się wartość bieżącego rozliczenia podlegającą waloryzacji,
- http://swaid.stat.gov.pl/Ceny_dashboards/Raporty_predefiniowane/RAP_DBD_CEN_45.aspx
- Waloryzacji podlegają kwoty płatne Wykonawcy na podstawie Subklauzuli 14.3 tj. waloryzowane są Roboty w tym Polecenia Zmiany, Dokumenty Wykonawcy, Materiały.
- Faktury waloryzowane są:
  - od pierwszego Przejściowego Świadectwa Płatności wystawionego po 12 miesiącach od Daty rozpoczęcia w przypadku systemu Projektuj i Buduj;
  - od pierwszego Przejściowego Świadectwa Płatności wystawionego za wykonane roboty w przypadku systemu Buduj;
- Limit waloryzacji wynosi +/- 10 % Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej netto.

Waloryzacja umów o podwykonawstwo

- Wykonawca zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy i odpowiednio Podwykonawca dalszemu Podwykonawcy, z którym zawarł umowę, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
  - przedmiotem umowy są roboty budowlane lub usługi,
  - okres obowiązywania umowy wraz z aneksami przekracza 12 miesięcy.
- Waloryzacja będzie się odbywać w oparciu o wskaźnik dla: Cen towarów i usług konsumpcyjnych (jako CPI) oraz co najmniej o jeden inny wskaźnik wybrany z tabeli Koszyk waloryzacyjny, publikowany przez Prezesa GUS.
- Jeżeli kwoty płatne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy zawierają w sobie płatności za materiały należy to uwzględnić przy doborze wskaźników.

- Zmiany w przepisach prawa w zakresie waloryzacji wynagrodzeń wykonawców zamówień publicznych i praktyczne aspekty dokonywania waloryzacji

Ewa Wiktorowska

Członek Rady Zamówień
Publicznych

Radca Krajowej Izby
Gospodarczej

Balbina Kacprzyk

Dyrektor Ośrodka
Kosztorysowania WACETOB,

Członek Rady Zamówień
Publicznych

Agnieszka Suchecka

Radca prawny

Członek SIDiR i OSKZP

Rozpatrywanie wniosku wykonawcy o waloryzację wynagrodzenia

KONFERENCJA WALORYZACJA WYNAGRODZEŃ WYKONAWCÓW W PRAKTYCE
KONTROLI ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

WARSZAWA, DNIA 15.11.2022 R.

Moderatorzy: Ewa Wiktorowska

Agnieszka Suchecka

Balbina Kacprzyk

Stan prawny po 10.11. 2022 r.

- Dwa przepisy dopuszczające zmianę umowy w sprawie zamówienia publicznego:
- **w ustawie Pzp art. 455 ust. 1 pkt 4 o brzmieniu:** jeżeli konieczność zmiany umowy, w tym w szczególności zmiany wysokości ceny, spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, o ile zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy a wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy;
- **w Tarczy prawnej art. 48 ust. 1 o brzmieniu:** W związku z istotną zmianą cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia publicznego, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, dopuszczalna jest zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego, zawartej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i będącej w toku w tym dniu, bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia, która polega na: [...] – o ile wzrost wynagrodzenia wykonawcy spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy”

Zmiana umowy na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 npzp (art. 144 ust. 1 pkt 3 spzp)

okoliczności, których zamawiający nie mógł przewidzieć (zewnętrzne, niezależne od stron umowy)

zamawiający działał z należyłą starannością

zmiana jest konieczna, może w szczególności dotyczyć zmiany ceny

zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy

wartość pojedynczej zmiany nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy (zamówienia określonego w pierwotnej umowie)

Zmiana umowy z powodu istotnej zmiany cen – art. 48 Tarczy prawnej

istotna zmiana cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia publicznego

zamawiający działał z należytą starannością

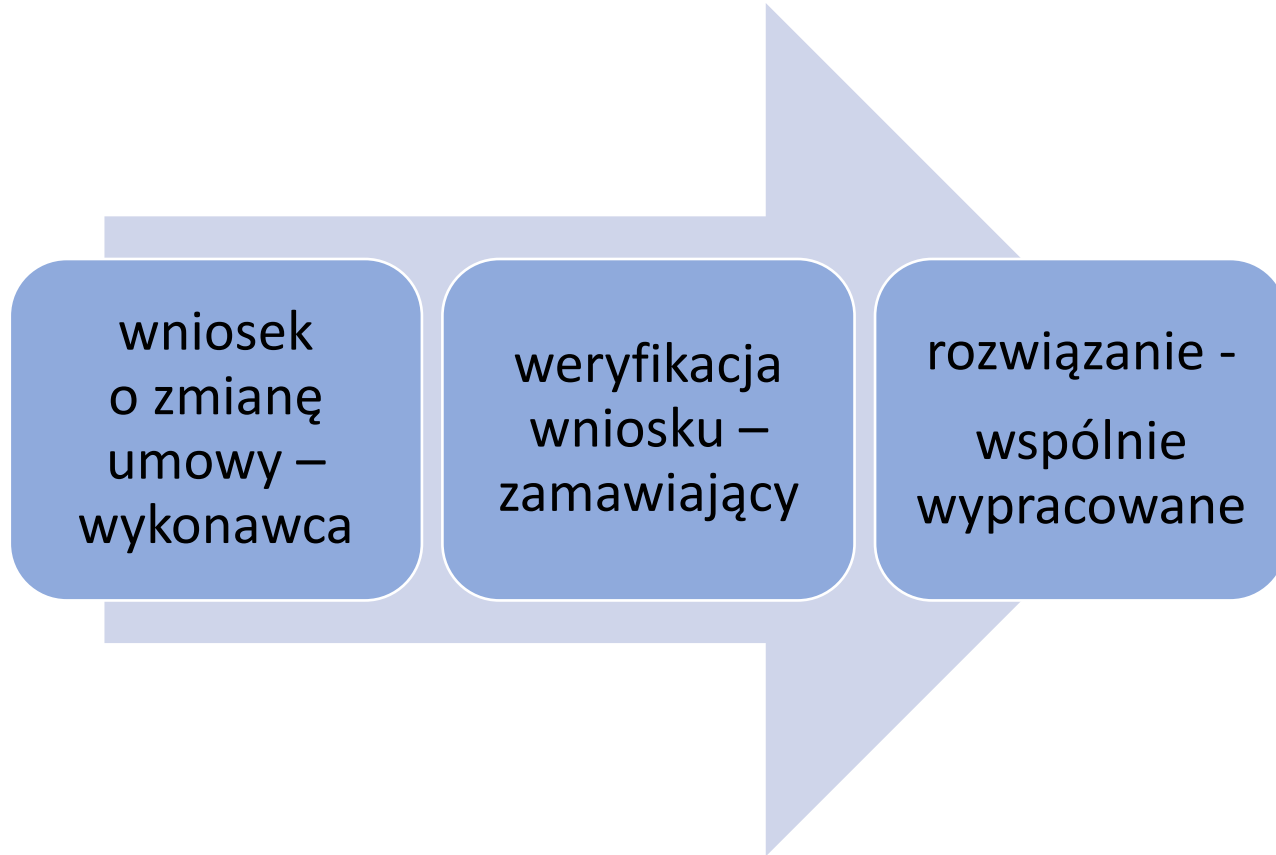
zamawiający nie mógł przewidzieć

możliwe dwa warianty zmiany umowy zawartej przed 10.11.2022 r. będącej w toku
(ust. 1 pkt 1-3/ ust. 1 pkt 4)

wzrost wynagrodzenia wykonawcy spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy

zmiana wpływa na wynagrodzenie w umowie o podwykonawstwo i dalsze podwykonawstwo w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy

Działania stron umowy

Zakres wniosku wykonawcy o waloryzację

roszczenie o jednorazowe podwyższenie ceny umownej o określoną przez wykonawcę kwotę ze względu na wzrost wszystkich, wybranych lub pojedynczych cen materiałów lub urządzeń objętych przedmiotem umowy;

ogólne roszczenie o podjęcie negocjacji w celu zwiększenia wynagrodzenia, bez podania warunków obliczenia tego zwiększenia;

roszczenie o zwiększenie wynagrodzenia umownego na podstawie wskaźników cen GUS, a dla robót budowlanych również ORGBUD-SERWIS lub SEKOCENBUD (wprowadzenie lub modyfikacja klauzuli waloryzacyjnej);

wskazanie jakiego okresu dotyczy wniosek (wniosek może dotyczyć niewykonanej lub wykonanej części umowy);

wysokość oczekiwanej zmiany wynagrodzenia;

środki dowodowe;

podstawę prawną i faktyczną zmiany umowy

Przykładowe środki dowodowe

- 1) **kosztorys ofertowy wraz z kalkulacjami szczegółowymi cen jednostkowych**, na podstawie którego wykonawca obliczył cenę oferty; w przypadku umów na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych lub umów na usługi: inne formularze kalkulacji, z których będzie wynikać sposób obliczenia ceny oferty i wartości jej składowych elementów, w tym co najmniej tych materiałów lub kosztów, o zmianę których wykonawca wnioskuje;
- 2) **oświadczenia wykonawcy o założonym w ofercie poziomie zysku i ryzyka**;
- 3) **oferty dostawców lub podwykonawców, na podstawie których wykonawca obliczył cenę oferty albo faktury z początkowego okresu realizacji umowy** (rekomendowane, aby były przypisane do konkretnej pozycji kosztorysu ofertowego lub innego formularza kalkulacji) dotyczące co najmniej tych materiałów lub kosztów, o zmianę których wykonawca wnioskuje albo wybranych przez wykonawcę co najmniej tych, których zmiany cen potwierdzają wartość roszczenia wykonawcy ;
- 4) **oferty, faktury dostawców lub podwykonawców w zakresie jak w pkt. 3 z okresu, który obejmuje wniosek wykonawcy o waloryzację**;
- 5) **informacje, czy i którzy z zaakceptowanych przez zamawiającego podwykonawców robót budowlanych, usług lub dostaw wystąpili z propozycją zawarcia aneksów o zmianę wynagrodzenia**;
- 6) **informacja, czy wykonawca badał rynek w celu znalezienia innych, tańszych dostawców lub podwykonawców** ;
- 7) **uzasadnienie, dlaczego wykonawca nie mógł materiałów i urządzeń objętych wnioskiem o zmianę zamówić wcześniej i zagwarantować sobie ich ceny, kupić wcześniej i składować, etc.**;
- 8) **informacja, jakie są podstawy i założenia do opracowania proponowanego przez wykonawcę wzoru waloryzacji, jeżeli wniosek wykonawcy odnosi się do wprowadzenia do umowy konkretnego wzoru waloryzacyjnego (lub modyfikacji dotychczasowego wzoru)**;
- 9) inne dowody – adekwatnie do wniosku wykonawcy.

Wezwanie do uzupełnienia wniosku

- W przypadku, **gdy złożone przez wykonawcę środki dowodowe są niekompletne lub zawierają błędy, zamawiający może wezwać wykonawcę odpowiednio do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie;**
- Brak rzetelnych, logicznych, wewnątrznie spójnych obliczeń popartych dowodami powoływanymi przez wykonawcę okoliczności, co do zasady stanowi przeszkodę w dokonaniu waloryzacji wynagrodzenia.

na podstawie przedłożonego przez wykonawcę wniosku i środków dowodowych **zamawiający weryfikuje, czy opisane przez wykonawcę okoliczności i spowodowane nimi istotne zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją umowy** rzeczywiście wpływają na koszty realizacji umowy oraz **dokonyje weryfikacji wysokości tych kosztów**

Badanie przez zamawiającego wpływu zmian cen rynkowych na realizację umowy

- co najmniej uproszczone analizy zmian cen rynkowych w okresie od dnia składania ofert do dnia, od którego wykonawca wnioskuje o waloryzację wynagrodzenia
- ustalenie od jakiego okresu zmiany można uznać za istotne
- alternatywnie dodatkowe ustalenie okoliczności, które spowodowały istotne zmiany cen rynkowych lub innych kosztów związanych z realizacją umowy
- obliczenie na podstawie analizy cen rynkowych zmiany wynagrodzenia wykonawcy

Obliczenie rynkowej zmiany wynagrodzenia

Zamawiający dokonuje obliczenia rynkowej zmiany wynagrodzenia:

- 1)ustala wartość wynagrodzenia dla okresu realizacji umowy, którego dotyczy wniosek wykonawcy o waloryzację: według faktur za roboty budowlane lub usługi wykonane, planowanych terminów płatności za roboty lub usługi nie wykonane;
- 2)wybiera wskaźnik cen: miesięczny, kwartalny lub roczny, adekwatny do przedmiotu zamówienia i warunków płatności przewidzianych w umowie; rekomendowane w szczególności za ustawodawcą wskaźniki zmian cen ogłaszane przez GUS;
- 3)przeprowadza co najmniej uproszczone obliczenie zmiany wartości wynagrodzenia dla okresu, o którym mowa w pkt 1 z wykorzystaniem jednego wybranego wskaźnika zmian cen (wskaźnik składany).

Porównanie

Zweryfikowana wartość zmiany
wynagrodzenia na podstawie
wniosku wykonawcy

Rynkowa wartość zmiany
wynagrodzenia wykonawcy na
podstawie obliczeń
zamawiającego

Cel zmiany umowy -przywrócenie równowagi ekonomicznej

Zmiana wynagrodzenia wykonawcy musi mieć charakter obiektywny i być wprowadzona w celu przywrócenia równowagi ekonomicznej stron, jaka istniała w momencie jej zawarcia, a która została zakłócona przez nieprzewidywalne zjawiska, jakie zaistniały na etapie realizacji.

Zmiana nie może służyć „zrekompensowaniu” niedoszacowań czy błędów popełnionych przez wykonawcę na etapie sporządzania oferty.

Wybór sposobu zmiany wynagrodzenia wykonawcy z uwzględnieniem propozycji zawartych we wniosku wykonawcy

---

gdy w umowie jest klauzula waloryzacyjna, zamawiający w pierwszej kolejności powinien dążyć do niezbędnej modyfikacji tej klauzuli, np. podwyższyć limit waloryzacyjny, przyspieszyć termin pierwszej waloryzacji, zwiększyć częstotliwość waloryzacji, a dopiero gdy to okaże się niemożliwe, wyrazić zgodę na odmienną metodę zmiany wynagrodzenia;

---

gdy umowa jest na końcowym etapie realizacji i wykonawca składa oświadczenie, że nie będzie występował z kolejnymi wnioskami o waloryzację wynagrodzenia, rekomenduje się jednorazową zmianę wynagrodzenia obliczoną z wykorzystaniem klauzuli waloryzacyjnej z zastosowaniem wskaźników zmian cen, w szczególności ogłaszanych przez GUS;

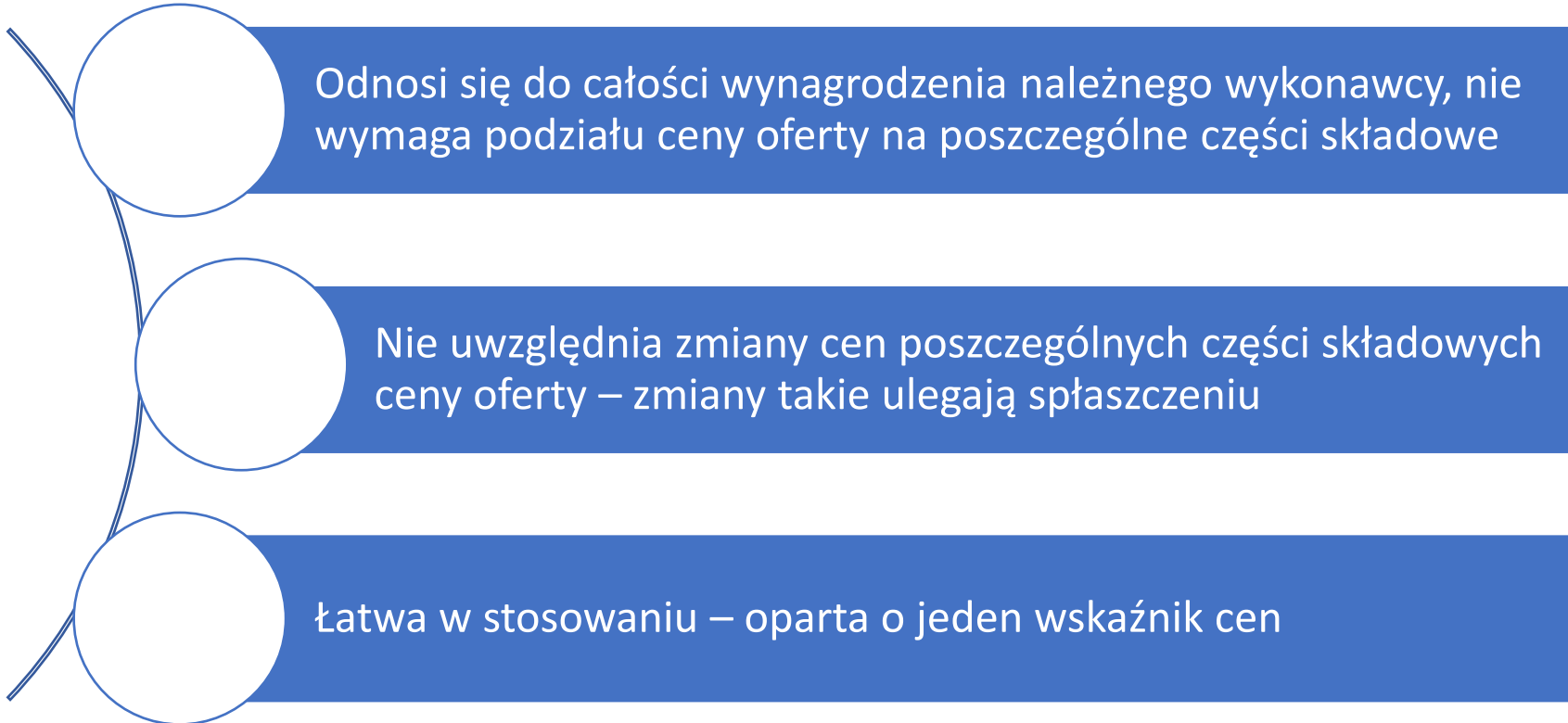
gdy do zakończenia umowy pozostało co najmniej kilka miesięcy rekomenduje się wprowadzenie do umowy cyklicznej klauzuli waloryzacyjnej z zastosowaniem wskaźników cen;

---

gdy wykonawca wnioskuje o zmianę jednego lub kilku wybranych materiałów lub kosztów i wykonawca składa oświadczenie, że nie będzie występował z kolejnymi wnioskami o zmianę wynagrodzenia, nie jest zasadne budowanie klauzuli waloryzacyjnej.

Przykładowa metoda waloryzacji wynagrodzenia – metoda uproszczona

-
- 1. Odnosi się do całości wynagrodzenia należnego wykonawcy, nie wymaga podziału ceny oferty na poszczególne części składowe
  - 2. Nie uwzględnia zmiany cen poszczególnych części składowych ceny oferty – zmiany takie ulegają spłaszczeniu
  - 3. Łatwa w stosowaniu – oparta o jeden wskaźnik cen

Wybór wskaźnika lub wskaźników cen

Na rynku dostępne są wskaźniki:

- ogłaszane przez Główny Urząd Statystyczny, w tym komunikaty
- publikowane w informatorach wydawanych przez komercyjne specjalistyczne wydawnictwa, np.:
  - ✓ BISTYP,
  - ✓ ORGBUD SERWIS Sp. z o.o.: INFOCENBUD;
  - ✓ OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.: SEKOCENBUD,
  - ✓ inne.

Wskaźniki publikowane przez GUS

L.P.	PUBLIKACJE GUS	Częstotliwość i termin wydania
1.	Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie zmian cen produkcji budowlano-montażowej w poszczególnych kwartałach roku	Kwartał - do 20 dni po każdym kwartale (za poprzedni kwartał)
2.	Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych	Rok – do 31 stycznia każdego roku
3.	Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie półrocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych	półrocze– do 20 dni po upływie pierwszego półrocza
4.	Komunikat Prezesa GUS Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwartale	Kwartał – do 20 dni po każdym kwartale (za poprzedni kwartał)

Wskaźniki – wydawnictwa GUS

L.P.	PUBLIKACJE GUS	Częstotliwość i termin wydania
5.	Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu	Miesiąc - do 15 dni po każdym miesiącu
6.	Biuletyn statystyczny TABL. 37. WSKAŹNIKI CEN NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH I PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ TAB. 19 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW TABL. 42 WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (CPI)	miesiąc – ok. 26 każdego miesiąca, Tab. 37 – ok. 60 dni po okresie sprawozdawczym Tab. 19 – ok. 30 dni po okresie sprawozdawczym Tab. 42 ok. 30 dni po okresie sprawozdawczym
7.	Ceny robót budowlano-montażowych i obiektów budowlanych Wskaźniki cen wybranych obiektów budowlanych, tj.: budynków i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w tym obiektów drogowych i mostowych.	Miesiąc – ok. 23 każdego miesiąca
8.	Kalkulator Działowa Baza Wiedzy Ceny w obszarze podstawowe kategorie makroekonomiczne w podobzdarze dane do waloryzacji drogowych i kolejowych kontraktów infrastrukturalnych aplikacja „Kalkulator”.	Miesiąc – ok. 60 dni po okresie sprawozdawczym

Podział zwiększonych kosztów wykonania umowy – negocjacje

w uzgodnionych częściach

„(..) zasadą jest równomierne rozłożenie na obie strony kosztów ryzyka niemożliwego do przewidzenia wzrostu cen materiałów i kosztów niezbędnych do wykonania umowy. Stwierdzenie to nie oznacza, że ryzyko to musi być zawsze rozłożone po równo, nieuzasadnione jest natomiast przerzucenie tego ryzyka w całości na zamawiającego.” (PGRP pkt III (22))

Negocjacje w celu podziału ryzyka

wykonawca

- zwłoka w wykonaniu umowy
- wartość ryzyka umownego, które wykonawca winien założyć w cenie oferty
- zniżenie w ofercie ceny materiałów lub kosztów objętych wnioskiem o waloryzację w stosunku do cen rynkowych
- wzrost cen pojedynczego lub kilku materiałów lub kosztów, o których wzrost wykonawca wnioskuję jest jednocześnie rekompensowany spadkiem cen innych materiałów lub kosztów (gdy nie budujemy klauzuli waloryzacyjnej)

zamawiający

- opóźnienia, za które odpowiedzialność ponosi zamawiający
- konieczność wykonania robót dodatkowych, zamiennych
- zawieszenie wykonywania umowy
- zmiany finansowania umowy skutkujące zmianami w założonych harmonogramach rzeczowo-finansowych

Zakończenie negocjacji

---

ustalenie podstawy prawnej, w oparciu o którą zostanie zawarty aneks do umowy

---

określenie jakiego okresu realizacji umowy dotyczy zmiana wynagrodzenia

---

wybrany sposób i warunki zmiany wynagrodzenia: waloryzacja jednorazowa lub cykliczna (wprowadzenie lub zmiana klauzuli waloryzacyjnej), oba sposoby

---

wartość wynegocjowanej maksymalnej zmiany wynagrodzenia

Ocena zasadności zawarcia aneksu do umowy

Zamawiający powinien wziąć pod uwagę wszystkie konsekwencje obydwu sytuacji, tj. konsekwencje (zarówno pozytywne, jak i negatywne, bezpośrednie i pośrednie): braku dokonania dobrowolnej waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy oraz dokonania takiej waloryzacji, porównać je ze sobą i podjąć decyzję w oparciu o efekt takiego porównania.

- społeczne – potrzeba publiczna zostanie zaspokojona w późniejszym okresie
- ekonomiczne – nowe postępowanie o udzielenie zamówienia, wyższe ceny ofert
- prawne - prawdopodobieństwo przegrania sprawy przed sądem powszechnym
- inne

Ocena, czy zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy

- „W ramach oceny umowy bierze się pod uwagę jej najistotniejsze elementy, w tym w szczególności to, czy mamy do czynienia z zastąpieniem zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług innym przedmiotem zamówienia lub całkowitą zmianą rodzaju zamówienia, ponieważ w takiej sytuacji można zakładać hipotetyczny wpływ na wynik postępowania.
- Przykładem zmiany charakteru umowy może być:
  - zmiana przedmiotu zamówienia z usług na roboty budowlane i odwrotnie,
  - zmiana umowy na czas określony na umowę na czas nieokreślony,
  - zmiana zamówienia publicznego na koncesję”. – opinia UZP do art. 455 ust.1 pkt 4 pzp

Weryfikacja, czy wzrost ceny (wynagrodzenia wykonawcy) spowodowany każdą kolejną zmianą umowy nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy

- weryfikacja uzgodnionej przez strony maksymalnej zmiany wynagrodzenia z powyższym ograniczeniem

Przygotowanie projektu aneksu do umowy

- wskazanie wybranej podstawy prawnej w oparciu o którą zostanie zawarty aneks
- uzasadnienie zaistnienia okoliczności faktycznych i prawnych zawarcia aneksu
- określenie sposobu i warunków zmiany wynagrodzenia wykonawcy, w tym maksymalnej wysokości zmiany wynagrodzenia
- Załącznikiem do aneksu powinny być również dokumenty, w oparciu o które ustalono sposób i wartość zmiany wynagrodzenia wykonawcy.

Publikacja ogłoszenia o zmianie umowy

Po podpisaniu aneksu do umowy, zamawiający zamieszcza ogłoszenie o zmianie umowy odpowiednio w Biuletynie Zamówień Publicznych lub Dzienniku Urzędowym UE.

Przepisy nie określają terminu do zamieszczenia ogłoszenia – w praktyce rekomendowanym jest przyjęcie terminu nie dłuższego niż 30 dni od dnia zmiany umowy

(analogicznie do terminów dla publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia wynikających z art. 95 ust. 1 i 2 „starej” Pzp oraz art. 265 ust. 1 i art. 309 ust. 1 „nowej” Pzp).

Uszczegółowienie prezentacji - Wytyczne

- Wytyczne określające:
  - sposób postępowania przez wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne podległe Samorządowi Województwa Mazowieckiego przy rozpatrywaniu wniosków wykonawców robót budowlanych i usług wyłonionych na podstawie postępowań o udzielenie zamówień publicznych wszczętych przed i po wybuchu konfliktu w Ukrainie, dotyczących waloryzacji wynagrodzenia spowodowanej nadzwyczajnym wzrostem cen materiałów i usług,
  - z odniesieniem do dokumentu wydanego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej „Zmiana umowy z uwagi na nadzwyczajny wzrost cen (waloryzacja wynagrodzenia) - podstawowe zagadnienia”.
- Dostępne www.mazovia.pl zakładka: na skróty
- <https://mazovia.pl/pl/rozwoj-regionalny/aktualnosci/rozliczenia-finansowe-w-dobie-kryzysu.html>
[dostęp: 12.11.2022 r.]

Dziękujemy za uwagę

PODSUMOWANIE KONFERENCJI